

OPRACOWA EKOFIZJOGRAFIKZNE
dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego 1/2024
w miejscowości Przecław w gminie Przecław

Marzec 2025

Spis treści

I.	WSTĘP	3
II.	POŁOŻENIE OBSZARU I CHARAKTERYSTYKA ELEMENTÓW ŚRODOWISKA	4
II.1.	Położenie obszaru i jego charakterystyka ogólna	4
II.2.	Charakterystyka elementów fizjograficznych	5
II.3.	Rzeźba terenu	5
II.4.	Warunki geologiczne	6
II.5.	Warunki wodne	7
	<i>Wody podziemne</i>	7
	<i>Wody powierzchniowe</i>	7
II.6.	Warunki topoklimatyczne	9
II.7.	Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna	9
II.8.	Powiązania przyrodnicze obszaru objętego opracowaniem z szerszym otoczeniem	11
II.9.	Zasoby kulturowe i ich ochrona prawna	12
III.	JAKOŚĆ ŚRODOWISKA, JEGO ZAGROŻENIA I IDENTYFIKACJA ŹRÓDEŁ TYCH ZAGROŻEŃ	13
III.1.	Klimat akustyczny	13
III.2.	Jakość powietrza atmosferycznego	14
III.3.	Jakość powierzchni ziemi	15
III.4.	Jakość wód	16
III.5.	Pola elektromagnetyczne	17
IV.	DIAGNOZA STANU FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA	17
V.	WSTĘPNA PROGNOZA DALESZYCH ZMIAN ZACHODZĄCYCH W ŚRODOWISKU	17
VI.	OCENA PRZYDATNOŚCI ŚRODOWISKA ORAZ PRZYRODNICZE PREDYSPOZYCJE DO KSZTAŁTOWANIA STRUKTURY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNEJ	18
VII.	WARUNKI EKOFIZJOGRAFICZNE	19
VIII.	WYKORZYSTANE MATERIAŁY I DOKUMENTY	21

ZAŁACZNIK:

Uwarunkowania zagospodarowania – mapa

I. WSTĘP

Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe wykonano na zlecenie gminy Przecław.

Podstawą wykonania tego opracowania jest art. 72 ustawy z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2024 r., poz. 54 ze zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 09.09.2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. Nr 155 poz. 1298). Opracowanie ekofizjograficzne sporządzane jest przed podjęciem prac planistycznych dla potrzeb sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub ich zmian. Wymagana zawartość opracowania ekofizjograficznego została określona w ww. rozporządzeniu Ministra Środowiska.

Opracowanie sporządzono na potrzeby uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Przecław oraz nowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w Przecławiu.

Przedmiotem opracowania obszar o powierzchni około 0,54 ha, położony ww wschodniej części Przecławia, po północnej stronie ulicy 3-go Maja. Obszar objęty planowanym miejscowym planem sąsiaduje od południa z drogą (ul. 3-Maja), terenami zabudowanymi, oraz terenami przeznaczonymi do zabudowy mieszkaniowej.

Analizowany teren nie jest objęty ochroną konserwatorską, a także nie sąsiaduje z terenem objętym ochroną konserwatorską. Znajduje się poza obszarami i terenami górnictwami, poza obszarami narażonymi na skutki procesów geodynamicznych (zagrożonymi osuwaniem się mas ziemnych) i nie jest on także zagrożony zalewaniem podczas powodzi czy podtopieniami. Teren usytuowany jest poza granicami powierzchniowych form ochrony przyrody, w tym poza obszarami sieci Natura 2000. Znajduje się poza zasięgiem najbliższego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Dębica – Stalowa Wola - Rzeszów nr 425.

Przystąpienie do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Przecław oraz nowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podyktowane jest przede wszystkim umożliwieniem dostępu do usług handlu mieszkańcom okolicznych terenów mieszkaniowych.

Zmiana ta wynika z art. 14 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, który wskazuje, iż w celu ustalenia przeznaczenia terenów oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Teren objęty niniejszym opracowaniem objęty jest ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 1/2018 w miejscowości Przecław. W planie tym obszar objęty ekofizjografią przeznaczony jest pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z usługami nieuciążliwymi.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – wejście w życie planu miejscowego spowoduje utratę mocy obowiązującej innych planów zagospodarowania przestrzennego lub ich części odnoszących się do objętego nim terenu.

Przedmiotem opracowania jest rozpoznanie i charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska, w tym środowiska przyrodniczego oraz dokonanie waloryzacji przyrodniczej decydującej o przydatności badanego terenu dla potrzeb rozwoju funkcji, jakie planuje się dla tego terenu.

Opracowanie niniejsze składa się z elementów opisowych i graficznych.

W części opisowej scharakteryzowano stan i funkcjonowanie środowiska, w tym przyrodniczego z diagnozą jego stanu i prognozą ewentualnych zmian, do których może dojść w wyniku ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przecław oraz ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przy uwzględnieniu jego najbliższego sąsiedztwa. Oceniono przydatność środowiska oraz określono warunki ekofizjograficzne dla lokalizacji terenu usług handlu przy ul. 3-go Maja w Przecławiu.

Część graficzna zawiera mapę oceny warunków ekofizjograficznych.

Podstawą sporządzenia opracowania były:

- badania terenowe przeprowadzone w 2025 r. obejmujące wizję lokalną,
- analizy dostępnych materiałów archiwalnych, literatury, map i opracowań, których spis zamieszczono w VIII części tekstu.

II. POŁOŻENIE OBSZARU I CHARAKTERYSTYKA ELEMENTÓW ŚRODOWISKA

II.1. Położenie obszaru i jego charakterystyka ogólna

Administracyjnie Gmina Przecław jest położona w północno-zachodniej części województwa podkarpackiego, w powiecie mieleckim. Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka nr 985 i linia kolejowa nr 25. Siedzibą gminy jest miasto Przecław położone na lewym brzegu rzeki Wisłoki. Obszar objęty opracowaniem jest zlokalizowany na zachód od najbardziej zurbanizowanej części miasta.

Teren w granicach planowanego planu nie jest zainwestowany. W sąsiedztwie występuje zainwestowanie głównie zabudową mieszkaniową jednorodzinną przy ul. 3-go Maja, a w północnej części obiektami usług publicznych – szkoła i dom kultury. Pozostałe tereny stanowią tereny rolnicze, łąki, pastwiska i zieleń nieurządzona.

Analizowany teren w m. Przecław zajmuje powierzchnię około 0,54 ha i położony jest po północnej stronie ulicy 3-go Maja. Obejmuje on działkę nr ewid. 698/3 oraz część działki 698/4.

W jego granicach nie znajdują się obecnie żadne zabudowania. Także na działkach w najbliższym sąsiedztwie nie znajdują się żadne zabudowania. Po stronie południowej ul. 3-go Maja oraz od strony wschodniej (lecz nie bezpośrednio) zlokalizowana jest natomiast zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Od strony północnej znajdują się otwarte użytkowane tereny rolne.

Teren analiz nie jest uzbrojony w sieć infrastruktury, niemniej w jej sąsiedztwie tj. wzdłuż ulicy 3-go Maja przebiegają: sieć telekomunikacyjna, sieć elektroenergetyczna, sieć wodociągowa $\varnothing 160$, gazociąg $\varnothing 63$, sieć kanalizacyjna. Także przez teren analiz

przebiega sieć energetyczna niskiego napięcia 30kV. Obszar przewidziany do objęcia nowym Planem miejscowym jest również zmeliorowany.

Dojazd do terenu analiz zapewnia zjazd z ulicy 3-Maja.

II.2. Charakterystyka elementów fizjograficznych

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym dokonany przez J. Kondrackiego teren objęty niniejszym opracowaniem ekofizjograficznym położony jest w zasięgu jednostek:

- prowincja: Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym
- podprowincja: Podkarpacie Północne
- makroregion: Kotlina Sandomierska
- mezoregion: Płaskowyż Tarnowski

Płaskowyż Tarnowski zajmuje południową część Kotliny Sandomierskiej. Graniczy od północy i zachodu z Niziną Nadwiślańską, od wschodu z Doliną Dolnej Wisłoki, od południa z Pogórzem Ciężkowickim i (na krótkim odcinku) z Pogórzem Rożnowskim. Ten mezoregion jest płaskowyżem położonym na wysokości 200–260 m n.p.m o rzeźbie erozyjno-denudacyjnej. Zbudowany jest z osadów morskich miocenu pokrytych glinami i piaskami czwartorzędowymi. Gleby regionu są słabe, niemniej rozwinięte jest tu rolnictwo. Region posiada również niewielkie obszary leśne.

Od strony wschodniej Przecławia, a także terenu analiz, biegnie dolina Wisłoki, która jest terenem o płaskim dnie. Od strony południowej przepływa potok Słowik, który również odwadnia analizowany teren. Przepływa on w odległości ok 100 m na południe.

Obszar miasta, a także obszar objęty badaniami nie znajduje się w zasięgu powierzchniowych form ochrony przyrody wymienionych w art. 6 ustawy o ochronie przyrody.

II.3. Rzeźba terenu

Obszar gminy Przecław jest mało zróżnicowany pod względem morfologicznym. Większość jej obszaru charakteryzuje się krajobrazem równinny, który urozmaicają lokalne wały wydymowe porośnięte lasami. Obszar w najbliższym sąsiedztwie analizowanego terenu jest płaski. Względne różnice wysokości na tym obszarze przeważnie oscylują ok. 2-3 m. Na większości obszaru rzędne terenu to 192-195 m n.p.m., natomiast teren objęty analizami to teren wyrównany, bez większych spadków, położony na wysokości o rzędnych 195,1 m n.p.m. do 194,6 m n.p.m. Różnice terenu wahają się zatem w granicach wartości 1 m na długości ponad 50 m.

Obszar objęty Planem położony jest w dolinie w górnym biegu Wisłoki o szerokości od 3 do 10 km, o dwóch stopniach tarasowych: piaszczystym prawym (wyższym) i łąkowym lewym (wysokość względna 13–25 m).

Teren jest przecinany rowami melioracyjnymi.

Powierzchnia terenu i jego sąsiedztwa nie wykazuje tendencji do zagrożeń osuwiskowych (według danych SOPO; www.pgi.gov.pl).

Gleby występujące na terenie Gminy Przecław są determinowane przez rodzaj skał, na których zostały utworzone, oraz przez warunki glebotwórcze występujące w poszczególnych rejonach gminy. Wyróżnia się tutaj następujące rodzaje gleb: bielcowe – gleby tworzące się na różnego rodzaju piaskach; brunatne - powstające na glinach zwałowych oraz piaskach i piaskowcach; czarne ziemie - powstające na utworach mineralnych bogatych w związki wapnia oraz materię organiczną; mady – tworzące się w wyniku nagromadzenia się materiałów niesionych przez wody rzeczne; murszowe – powstające w wyniku zmurszenia utworów organicznych w warunkach ograniczonej dostępności tlenu.

Teren opracowania i jego najbliższe sąsiedztwo charakteryzują gleby IV i V klasy bonitacyjnej. Sam obszar objęty opracowaniem ma charakter w części rolniczy, a gleby (użytek RV) w rejonie zostały tutaj częściowo przekształcone na skutek występującego zagospodarowania rolniczego i stopniowo powiększającej się zabudowy terenu. Użytki rolne występujące na przedmiotowym obszarze charakteryzują się słabą jakością.

II.4. Warunki geologiczne

Pod względem geologicznym obszar opracowania położony jest w obrębie Zapadliska Przedkarpackiego, które zbudowane jest z utworów trzecio- i czwartorzędowych. Utwory Progoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego 11 powstałe w trzeciorzędzie leżą bezpośrednio na starszym silnie zerodowanym prekambryjskim podłożu, wykształconym jako ility krakowieckie, zalegające na różnych głębokościach. Trzeciorzędowe utwory to morskie osady miocenu o miąższości kilkuset metrów. Czwartorzęd tworzą utwory plejstocenu i holocenu. Osady plejstocenu występują w postaci żwirów, pospółek, piasków średnio i drobnoziarnistych, piasków pylastych, piasków zaglinionych, mułowców oraz glin zwałowych. Osady holocenu tworzy kilkumetrowa warstwa mad wykształconych w postaci pyłów i glin pylastych oraz grunty organiczne (namuły organiczne ilaste i piaszczyste, torfy).

W podłożu terenu analiz, jak i najbliższego terenu występują piaski, żwiry i głazy lodowcowe i wodnolodowcowe (zachodnia część obszaru) – osady lodowcowe (morenowe, glacialne).

W granicach terenu objętego opracowaniem i w jego najbliższym sąsiedztwie nie występują osuwiska ani tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

W niedalekim sąsiedztwie od strony wschodniej udokumentowano złoża kopalin ilastych ceramiki budowlanej Przecław (w odległości około 300 m) oraz od strony północno- zachodnie złoża Przecław- Podborze 1 i Przecław- Podborze 2 (w odległości około 500 m) Złoże Przecław nie jest eksploatowane.

II.5. Warunki wodne

Wody podziemne

W obszarze gminy Przecław wody podziemne o znaczeniu gospodarczym występują jedynie w osadach czwartorzędowych. Są one podstawowym źródłem zaopatrzenia

w wodę odbiorców indywidualnych, zbiorowych i stanowią bazę dla ujęć komunalnych i wiejskich wodociągów. Najbliżej powierzchni terenu wody gruntowe występują w bezpośrednim sąsiedztwie koryta rzeki Wisłoki (występują na głębokości 0,5 - 1,5 m ppt), a wahania jej zwierciadła zależą od lustra wody w rzece. Na równinach akumulacji wodnej położonych w obrębie starych teras akumulacyjnych, poziom wód gruntowych występuje na większej głębokości tj. 1,5 - 5,0 m ppt. Natomiast najgłębiej zalegające wody gruntowe znajdują się w obrębie wierzchowin obniżenia przedkarpackiego: tj. 5,0 - 6,0 m ppt. Znaczne powierzchnie z takim poziomem zalegania wód gruntowych znajdują się w południowo - zachodniej i północno - zachodniej części gminy Przecław.

Wschodnia część gminy Przecław położona jest w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”, który jest bardzo zasobny w wody podziemne. Obszar niniejszego opracowania o powierzchni 0,54 ha znajduje się poza zasięgiem ww. głównego zbiornika wód podziemnych.

Badania w zakresie stanu chemicznego wód podziemnych prowadzone są w ramach monitoringu jakości wód podziemnych, który funkcjonuje jako podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska. Dobry stan wód oznacza stan osiągnięty przez jednolite części wód podziemnych, jeżeli zarówno stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony jako „dobry”. Na jakość wód podziemnych oraz powierzchniowych ma wpływ przede wszystkim działalność człowieka. Ze względu na obecny sposób użytkowania analizowanego terenu głównym zagrożeniem mogą być ścieki oraz odpady.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. poz. 300) (aII PGW), analizowany teren położony jest w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych JCWPd nr 134 (kod: PLGW2000134). W PGW jej stan jest oceniony jako dobry (w tym stan ilościowy – dobry, stan chemiczny – dobry). Ta JCWPd jest monitorowana i przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Jest ona wskazana jako niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celem środowiskowym dla tej części wód jest zapobieganie pogorszeniu ich stanu tak, aby utrzymać jej dobry stan ilościowy i chemiczny. Presja chemiczna determinująca stan wód to presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem. Wody podziemne zasilane są głównie poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, a także w niewielkim stopniu poprzez infiltrację wód powierzchniowych oraz dopływ z podłoża.

Wody powierzchniowe

Największą rzeką gminy Przecław jest Wisłoka, przepływająca przez środek gminy z południa na północ i uchodząca do Wisły w km 226,9 w okolicy Połańca. Wisłoka jest rzeką biorącą swój początek w Beskidzie Niskim, o śnieżno-deszczowym typie wezbrań,

pgłębiającą intensywnie swoje koryto. Zlewnia Wisłoki zajmuje obszar o powierzchni ok 4099,8 km², z czego ponad 70% znajduje się w granicach województwa podkarpackiego. Całkowita długość rzeki wynosi 175,95 km, z czego 165,09 km położone jest w województwie podkarpackim. Wisłoka zbiera wody z Beskidu Niskiego, zachodniej części Kotliny Jasielsko-Krośnieńskiej, Pogórza Ciężkowickiego i Strzyżowskiego oraz Kotliny Sandomierskiej. Lewostronną jej część zasilają głównie ciek dopływające z terenu województwa małopolskiego. Duże lewostronne dopływy Wisłoki to: Ropa i Grabinka. Prawostronne duże dopływy Wisłoki to: Jasiołka i Brzeźnica. W zlewni Wisłoki położone są miasta: Brzostek, Dębica, Dukla, Jasło, Jedlicze, Kołaczyce, Mielec, Pilzno, Przecław, Ropczyce, Sędziszów Małopolski oraz w województwie małopolskim – Gorlice i Biecz. Rzeka jest źródłem zaopatrzenia w wodę pitną mieszkańców dużych miast w regionie - Jasła, Dębicy i Mielca.

Drugą co do wielkości rzeką w obszarze gminy jest Tuszynka - prawobrzeżny dopływ Wisłoki. Źródła tej rzeki znajdują się w okolicy miejscowości Bukowiec, na Płaskowyżu Kolbuszowskim. Jest to jedna z najczystszych rzek na Podkarpaciu. Najbliżej obszaru opracowania, w odległości ok. 100 m od południowej granicy przepływa Potok Słowik. W granicach opracowania nie ma cieków wód płynących, a jedynie sieć melioracji wodnych.

Teren objęty niniejszym opracowaniem ekofizjograficznym znajdując się na terasie nadzalewowej Wisłoki. Rzeka jednocześnie odwadnia teren objęty opracowaniem poprzez potok Słowik.

W granicach terenu badań brak jest obszarów wodno-błotnych i naturalnych i sztucznych zbiorników wodnych.

Teren analizowany w niniejszej dokumentacji zgodnie z opublikowanymi w październiku 2020 roku danymi na stronie Hydroportalu (<https://isok.gov.pl/hydroportal.html>) nie jest zagrożony zalewaniem podczas wezbrań wód w Wisłoce.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, analizowany teren położony jest w obrębie Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP): „Wisłoka od Chotowskiego Potoku do ujścia” kod: PL RW20001121899. Na tym odcinku Wisłoka klasyfikowany jest jako – rzeka nizinna (RzN). Ta JCWP ma status naturalnej części wód. W PGW stan ekologiczny JCWP jest oceniony jako umiarkowany (z uwagi na ichtiofaunę) a chemiczny poniżej dobrego. Zatem stan wód jest oceniany jako zły. Jest ona wskazana jako zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na presje chemiczne, których źródłem są: rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk oraz przekształcenia hydromorfologiczne takie jak prostowanie koryta - rzeki główne, górnictwo - rzeki główne. Ta część wód była i jest objęta programem monitoringu.

Zlewnia tej JCWP obejmuje tereny nizinno-równinne z przewagą użytkowania rolniczego i melioracyjnego. System drenarski, który dominuje na analizowanym obszarze, kieruje wody opadowe do systemu odwadniającego, który następnie zasila mniejsze ciek.

JCWP Wisłoka od Chotowskiego Potoku do ujścia przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami

pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Na podstawie PGW, celem środowiskowym dla tej części wód jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny (łososia, bolenia, brzanki, innych małych ryb chronionych w obszarze N2000) oraz poprawa stanu chemicznego. W gminie Przecław wskazano działania polegające na budowie kanalizacji sanitarnej wzdłuż ulicy 3-Maja w Przecławiu. Zlewnia JCWP „Wisłoka od Chotowskiego Potoku do ujścia” została zaliczona do obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków przedmiotów ochrony: Mielecko-Głogowski- Kolbuszowski Obszar Chronionego Krajobrazu, Przecławski Obszaru Chronionego Krajobrazu, Obszar Chronionego Krajobrazu Pogórza Strzyżowskiego, Jastrzębsko- Zdżarski Obszar Chronionego Krajobrazu, OZW Dolna Wisłoka z Dopływami PLH180053, OZW Tarnobrzaska Dolina Wisły PLH180049, OZW Las nad Braciejową PLH180023 oraz użytki ekologiczne. Dla danej JCWP zostały ustanowione odstępstwa w odniesieniu do terminu osiągnięcia celu środowiskowego aż do roku 2027.

Badany teren położony jest w obrębie Aglomeracji Przecław wyznaczonej Uchwałą Nr XXVII/232/2020 Rady Miejskiej w Przecławiu z dnia 27 listopada 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic Aglomeracji Przecław (Dz. Urz. Woj. Podkarp. z 2020 r., poz. 4944). Zatem ścieki komunalne muszą być z obszaru tej aglomeracji odprowadzane do mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków w miejscowości Błonie z której ścieki odprowadzane są do Wisłoki, o wydajności 9874 RLM i przepustowości średniodobowej 1010 m³/doba, tak poprzez kanalizację zbiorczą, jak i poprzez dowóz ścieków do oczyszczalni.

Obszar objęty Planem położony jest w granicach strefy pośredniej ujęcia wody powierzchniowej dla miasta Mielca Wojśław ustanowionej Rozporządzeniem Nr 5/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie z dnia 19 kwietnia 2013 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody powierzchniowej „Wojśław” z rzeki Wisłoki w miejscowości Mielec.

II.6. Warunki topoklimatyczne

Pod względem klimatycznym teren znajduje się w strefie klimatu umiarkowanie wilgotnego. Średnia roczna temperatura w gminie wynosi 8°C. Roczna suma opadów sięga 580-720 mm. Pokrywa śnieżna zalega 60 dni. Długość okresu wegetacyjnego sięga 215 dni.

Dominującymi wiatrami są wiatry zachodnie i południowo-zachodnie oraz północne i północno-zachodnie. Silne wiatry występują w chłodnej porze roku.

II.7. Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna

Cele ochrony przyrody są realizowane m.in. przez uwzględnianie wymagań ochrony przyrody w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe,

obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Badany obszar położony jest poza granicami powierzchniowych form ochrony przyrody, w tym poza granicami powierzchniowych form ochrony przyrody, w tym poza obszarami objętymi Europejską Siecią Ekologiczną NATURA 2000. Najbliżej położonym obszarem (od strony wschodniej) jest obszar **Natura 2000 Dolna Wisłoka z Dopływami PLH180053**.

Inne najbliżej usytuowane, objęte prawną ochroną, formy ochrony przyrody to liczne pomniki przyrody oraz użytki ekologiczne oraz:

Rezerwaty

- Rezerwat Bagno Przecławskie oddalony o ok. 2,27 km
- Rezerwat Końskie Błota oddalony o ok. 7,30 km

Park Krajobrazowy

- Czarnorzecko – Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego otulina oddalona o ok. 26,21 km

Obszar Chronionego Krajobrazu

- Przecławski Obszar Chronionego Krajobrazu oddalony o ok. 2,84 km
- Mielecko – Kolbuszowsko – Głogowski Obszar Chronionego Krajobrazu oddalony o ok. 4,79
- Obszar Chronionego Krajobrazu Pogórza Strzyżowskiego oddalony o ok. 14,63 km
- Jastrzębsko- Żdarski Obszar Chronionego Krajobrazu oddalony o ok. 20,53 km

Obszary Natura 2000

- Puszcza Sandomierska PLB180005 oddalony o ok. 9,94 km
- OZW Dolna Wisłoka z Dopływami PLH180053 oddalony o ok. 1,91 km
- OZW Las nad Braciejową PLH180023 oddalony o ok. 17,44 km

Na większości powierzchni otoczenia analizowanego terenu znajdują się tereny użytkowane rolniczo, w tym głównie grunty orne, wykorzystywane pod uprawę zbóż. Stosunkowo niewielką część terenu zajmują również użytki zielone w postaci łąk świeżych o przeciętnej różnorodności gatunkowej. Są to głównie łąki świeże trwałe lub uprawy traw na gruntach ornych, których charakterystyka jest zmienna w zależności od sposobu użytkowania konkretnych pól tych zbiorowisk – teren działek objętych opracowaniem. Pozostałą część terenu zajmują głównie siedliska stanowiące wynik działania procesu sukcesji wtórnej. Są to przede wszystkim płaty zarośniętych pól, na które składają się zbiorowiska sukcesyjne w różnych stadiach zaawansowania. Najczęściej są to zbiorowiska o różnorodnej strukturze gatunkowej, trudne do sklasyfikowania w sposób jednoznaczny. Na wielu tych płatach widoczna jest również bardzo powszechna inwazja nawłoci kanadyjskiej *Solidago canadensis*, która doprowadza do stopniowego wypierania rodzimych gatunków roślin. Do charakterystycznych cech flory obszaru należą także podługzne lub kępowe płaty zadrzewień śródpolnych i fragmentów młodych zbiorowisk sukcesyjnych na terenach

porolnych. Przeważającymi gatunkami drzew są tutaj brzoza brodawkowata *Betula pendula* oraz topola osika *Populus tremula*, które są podstawą niewielkich zagajników. W obszarze zabudowy (sąsiadującej od strony wschodniej i południowej) występują pospolite zbiorowiska ruderalne, w tym również tzw. zbiorowiska dywanowe należące do rzędu *Plantaginietalia majoris*. Wzdłuż większych rowów melioracyjnych uwidaczniają się niewielkie płaty trzcinowisk nawiązujące do zespołu szuwaru trzcinowego *Phragmitetum australis* (z głównie trzciną pospolitą). Na całym terenie działek objętych opracowaniem nie stwierdzono występowania gatunków roślin objętych ochroną gatunkową ani też cennych lub chronionych zbiorowisk roślinnych.

Wymienione powyżej zbiorowiska roślin są siedliskiem wielu gatunków drobnych zwierząt takich jak np. owady najczęściej nieposiadające wysokich wymagań siedliskowych i związane z wieloma pospolicie występującymi roślinami żywicielskimi. Za Atlasem Płazów i Gadów Polski (www.iop.krakow.pl/plazygady) na terenie tym spodziewać się można: traszki zwyczajnej *Lissotriton vulgaris* i traszki grzebieniastej *Triturus cristatus*, ropuchy szarej *Bufo bufo*, ropuchy zielonej *Bufo viridis*, rzekotki drzewnej *Hyla arborea*, żaby moczarowej *Rana arvalis*, żaby trawnej *Rana temporaria* oraz żab zielonych *Pelophylax esculentus complex*. Natomiast ze względu na brak trwałych zastoisk wodnych, bezpośrednio na analizowanym terenie nie obserwowano obecności płazów. Wg tej samej literatury na obszarze opracowania i w jego sąsiedztwie należałoby się spodziewać gadów w postaci: gniewosza plamistego *Coronella austriaca*, jaszczurki zwinki *Lacerta agilis* jaszczurki żyworodnej *Zootoca vivipara*, padalca zwyczajnego *Anguis fragilis*, żmiji zygzakowatej *Vipera berus* oraz zaskrońca zwyczajnego *Natrix natrix* (www.iop.krakow.pl/plazygady). Jednakże w trakcie wizji nie potwierdzono występowanie wymienionych gatunków gadów.

Na terenie objętym opracowaniem oraz w jego szerokim otoczeniu napotkano na występowanie łącznie licznych gatunków ptaków. Były to głównie ptaki należące do gatunków bardzo licznych i pospolitych (np. bogatka, kos, trznadel), a niektóre z nich są jednocześnie gatunkami łownymi (krzyżówka, grzywacz), także należące do gatunków synantropijnych, przystosowanych do życia w środowisku o wysokim stopniu antropopresji (np. modraszka, bogatka, sroka, szpak) oraz gatunki rzadsze jak bocian biały i gąsiorek. Bocian biały i gąsiorek są gatunkami wymienionymi w Załączniku I Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (tzw. „Dyrektywa Ptasia”). Jednakże bocian biały nie gniazduje na terenie działek objętych opracowaniem, i nie stwierdzono tu też gąsiorka. Nie jest to teren sprzyjający występowaniu tego ostatniego gatunku ptaka.

Przedstawicieli dużych i średnich gatunków ssaków należy spodziewać się na całym terenie objętym opracowaniem i w jego dalszym i bliższym sąsiedztwie. Są to gatunki często występujące na łąkach i uprawach rolnych np. sarna, zając.

II.8. Powiązania przyrodnicze obszaru objętego opracowaniem z szerszym otoczeniem

Krajowa sieć ekologiczna ECONET-POLSKA jest systemem obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych kraju, wzajemnie ze sobą powiązanych korytarzami ekologicznymi, które zapewniają ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu.

Sieć ta składa się z 78 obszarów węzłowych – 46 międzynarodowych i 32 krajowych, stanowiących 31% powierzchni Polski oraz 110 korytarzy ekologicznych – 38 międzynarodowych i 72 krajowych, stanowiących 15% powierzchni Polski. Łącznie powierzchnia objęta siecią ECONET-PL stanowi 46% terytorium Polski. Korytarze ekologiczne umożliwiają rozprzestrzenianie się gatunków pomiędzy obszarami węzłowymi, ukierunkowują przepływ materii i informacji biologicznej (ekologicznej) w krajobrazie.

Obszar ten położony jest poza najbliższą położoną granicą głównego korytarza ekologicznego, wyznaczonego w *Projekcie korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce* (Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M. 2005; zaktualizowanym w latach 2010 – 2012 przez Instytut Biologii Ssaków PAN w Białowieży), celem zapewnienia łączności ekologicznej, zarówno w skali całego kraju, jak i w skali europejskiej.

Naturalny system powiązań ekologicznych, tzw. sieć ekologiczną, tworzą na terenie gminy Przecław:

- ekosystemy leśne;
- ekosystemy doliny rzecznej Wisłoki i jego dopływów;
- ekosystemy łąkowe – obszary użytków zielonych, stanowiących bazę równowagi ekologicznej dla sąsiadujących łatwo wysuszających się obszarów;
- ekosystemy wód płynących, starorzeczy, kompleksów stawów, śródleśnych oczek wodnych.

Teren badań nie jest także położony w granicach korytarzy regionalnych czy lokalnych. Jest terenem przeznaczonym do zainwestowania w już obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego 1/2018 w miejscowości Przecław.

Usytuowany jest poza ekosystemami dolin rzecznych. W jego granicach, a także sąsiedztwie brak jest starorzeczy, kompleksów stawów, śródleśnych oczek występują natomiast niewielkie ekosystemy łąkowe. Teren ten nie pełni ważnej roli w systemie powiązań ekologicznych Gminy.

Znaczna część obszaru tj. działek objętych opracowaniem jest już przekształcona – tereny upraw polowych. Analizowany teren jest położony w strefie istotnej dla miasta ze względu na kontynuację struktury funkcjonalno-przestrzennej, istniejącą bazę oświatowo-kulturalną oraz możliwość rozwoju usług publicznych na tym terenie. Obszar pełni i jest predestynowany do kontynuacji funkcji typowo miejskich, przed wszystkim osadniczą, z uwagi na fakt że niemal w całości już jest pod wpływem działalności człowieka (rolnictwo, zabudowa). Zatem zasadne jest uzupełnienie istniejącej tkanki zabudowy i bardziej efektywne wykorzystanie terenu w sąsiedztwie strefy centralnej miasta. Niemniej konieczne jest zapewnienie funkcjonowania istniejącego rowu odwadniającego, który pełni rolę w regulacji przepływów wód opadowych i roztopowych oraz sieci drenaży.

II.9. Zasoby kulturowe i ich ochrona prawna

W granicach terenu objętego niniejszym opracowaniem ekofizjograficznym a także w jego bezpośrednim sąsiedztwie występują obszary objęte ochroną na podstawie

ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 1292 z późn. zm.).

Omawiany teren jest znacząco oddalony (ponad 1 km) od najbliższego kompleksu objętego ochroną konserwatorską tj. zespół zamkowy z parkiem i zabudową folwarczną przy ul. Podzamcze 8 (A-468 z dn. 14.01.1969) obejmujący: renesansowy zamek z XVI w., park krajobrazowy w stylu angielskim, pozostałości zabudowy folwarcznej.

Obszar objęty opracowaniem jest położony w terenie już częściowo zainwestowany zabudową mieszkaniową jednorodzinną i usługową. Pozostałe tereny to grunty orne, łąki, pastwiska i zadrzewienia. Otoczenie analizowanego terenu ma charakter podmiejski, ale w dużym stopniu stanowi także krajobraz rolniczy – i taki charakter ma teren działek objętych opracowaniem. W jego granicach nie występują obiekty i obszary objęte ochroną konserwatorską, dobra kultury współczesnej oraz formy ochrony krajobrazu. Biorąc pod uwagę ukształtowanie terenu (teren nizinny, płaski, bez przewyższeń) dalszy rozwój zabudowy nie wpłynie w sposób istotny na odbiór krajobrazu. Wzdłuż ulicy 3-go Maja istniejąca zabudowa, która determinuje krajobraz kulturowy, a wraz z wyniesioną skarpą rowu odwadniającego stanowi barierę wizualną ograniczającą wgląd na wnętrze analizowanego obszaru.

III. JAKOŚĆ ŚRODOWISKA, JEGO ZAGROŻENIA I IDENTYFIKACJA ŹRÓDEŁ TYCH ZAGROŻEŃ

III.1. Klimat akustyczny

Na klimat akustyczny panujący na analizowanym terenie ma wpływ przede wszystkim ruch komunikacyjny wzdłuż drogi gminnej tj. ulicy 3-go Maja.

Tereny sąsiadujące z analizowanym terenem zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014 r., poz. 112) należy zaliczyć do następujących wyróżnionych w tym rozporządzeniu rodzajów tj. teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami nieuciążliwymi od strony wschodniej oraz teren zabudowy jednorodzinnej od strony południowej. Sam teren objęty analizami obecnie można zakwalifikować jako teren niezabudowany, na którym nie obowiązują żadne normy hałasu.

Zgodnie z wymienionym rozporządzeniem Ministra Środowiska dla terenów sąsiadujących z analizowanym terenem, określone zostały dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku. Do tych ustalonych przepisami norm niezbędne jest dostosowanie przeznaczenia i sposobu prowadzonej działalności.

Obowiązujące poziomy hałasu, gdzie źródłem hałasu są obiekty inne niż droga i linia kolejowa:

a) dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej to:

- w godzinach od 6.00 – 22.00 – obowiązuje 50 dB
- w godzinach 22.00 – 6.00 – obowiązuje 40 dB

b) dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami nieuciążliwymi to:

- w godzinach od 6.00 – 22.00 – obowiązuje 55 dB
- w godzinach 22.00 – 6.00 – obowiązuje 45 dB

Obowiązujące poziomy hałas, gdzie źródłem hałasu jest linia kolejowa lub droga to:

a) dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej to:

- w godzinach od 6.00 – 22.00 – obowiązuje 61 dB
- w godzinach 22.00 – 6.00 – obowiązuje 56 dB

b) dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami nieuciążliwymi to:

- w godzinach od 6.00 – 22.00 – obowiązuje 65 dB
- w godzinach 22.00 – 6.00 – obowiązuje 56 dB

III.2. Jakość powietrza atmosferycznego

Największy wpływ na stan powietrza atmosferycznego mają warunki meteorologiczne zachodzące w atmosferze, które determinują wielkość emisji zanieczyszczeń powietrza. Tymi czynnikami są: temperatura powietrza, prędkość wiatru, opady oraz promieniowanie słoneczne. Emisja zanieczyszczeń powodowana jest przez źródła punktowe, źródła powierzchniowe, źródła liniowe. Ich źródłem są: gazy, ciecze i ciała stałe.

Roczna ocena jakości powietrza dokonywana jest przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 870). Zanieczyszczenia podlegające ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów w celu ochrony zdrowia ludzi to: dwutlenek siarki SO₂, dwutlenek ozonu NO₂, tlenek węgla CO, benzen C₆H₆, ozon O₃, pył PM₁₀, pył PM_{2,5}, ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, benzo(a)piren - b(a)p.

Oceny jakości powietrza wykonywane są w odniesieniu do obszaru strefy. Zgodnie z art. 87 ustawy Prawo ochrony środowiska, strefę stanowią: aglomeracje o liczbie mieszkańców powyżej 250 tys. ludności; miasto (nie będące aglomeracją) o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys. ludności; pozostały obszar województwa. W województwie podkarpackim wydzielono dwie strefy: strefę miasto Rzeszów, strefę podkarpacką. Gmina Przecław znajduje się w strefie podkarpackiej.

Najbliższe stacje pomiarowe jakości powietrza znajdują się w Mielcu. Wyniki pomiarów z tej stacji nie są miarodajne dla określenia jakości powietrza w gminie Przecław. Na terenie gminy największe znaczenie dla jakości powietrza ma sposób ogrzewania obiektów a przede wszystkich rodzaj i jakość stosowanego paliwa w paleniskach domowych. Na jakość powietrza na analizowanym terenie i w jego sąsiedztwie ma wpływ, komunikacja samochodowa, sposób ogrzewania budynków oraz prowadzona działalność gospodarcza na tym terenie i w dalszym sąsiedztwie.

W roku 2023 strefa podkarpacka została zaliczona w klasy A we wszystkich kryteriach poza benzo(a)piren - b(a)p, który to wskaźnik zakwalifikował strefę do klasy C.

W województwie podkarpackim przyjęto tzw. Uchwałą nr LII/869/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa podkarpackiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (tzw. uchwała antysmogowa), która stanowi akt prawa miejscowego (zgodnie z art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska) obowiązujący na obszarze całego województwa. Na terenie gminy zgodnie z tą uchwałą obowiązuje m.in. zakaz stosowania jako opału: węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem, mułów i flotokoncentratów węglowych oraz paliw produkowanych z ich wykorzystaniem. W uchwale wskazano także na konieczność dążenia do likwidacji ogrzewania indywidualnego wykorzystującego paliwo stałe i zastąpienia go ogrzewaniem bezemisyjnym lub niskoemisyjnym na rzecz ogrzewania bezemisyjnego m.in. poprzez podłączenie do centralnej sieci ciepłowniczej lub wykorzystanie ogrzewania elektrycznego, pomp ciepła lub innych źródeł odnawialnej energii. Zapisy tej uchwały niewątpliwie winny mieć swoje odzwierciedlenie w zapisach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

III.3. Jakość powierzchni ziemi

Mając na uwadze aktualne zagospodarowanie terenu objętego analizą (uprawy rolnicze i nieliczna jeszcze zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna), zagrożenie dla jakości gleby i ziemi, może stanowić niewłaściwie prowadzona działalność rolnicza, niewłaściwe zagospodarowanie odpadów czy wód opadowych i ścieków. Na terenie objętym opracowaniem oraz w bliskim sąsiedztwie nie stwierdzono występowania nielegalnych składowisk odpadów ani innych śladów świadczących o skażeniu gleby i ziemi.

Uchwała Nr XLII/339/2021 Rady Miejskiej w Przecławiu z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Przecław, Uchwała Nr LIX/542/2023 Rady Miejskiej w Przecławiu z dnia 28 grudnia 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Przecław, Uchwała Nr XIV/126/2019 Rady Miejskiej w Przecławiu z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Przecław i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (wraz ze zmianami), określają sposób postępowania z odpadami komunalnymi powstającymi na terenie gminy Przecław. Zgodnie z tymi uchwałami właściciele nieruchomości są zobowiązani do selektywnego zbierania i przekazywania powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych. Odpady te są odbierane z terenu nieruchomości i przekazywane do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Tuszynie. Ten sposób postępowania z odpadami na terenie gminy, przy wypełnieniu zapisów ww przepisów przez mieszkańców, zapobiega zanieczyszczeniu zarówno gleby, jak wód powierzchniowych i podziemnych.

Wg oceny wyników badań prowadzonych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2018 roku dla najbliższego punktu pomiarowego w Kolbuszowej oceniono jako klasę I jakości – wskaźnik organiczny, klasa III i IV jakości serii pomiarowej oraz końcową klasę jakości IV.

III.4. Jakość wód

Jednolita Część Wód Powierzchniowych „Wisłoka od Chotowskiego Potoku do ujścia” kod: PL RW20001121899 jest objęta badaniami monitoringowymi.

Badania tej JCWP przeprowadzono w punkcie reprezentatywnym kod punktu: Wisłoka- Gawłuszowice kod PL01S1601_1904. Badania w roku 2023 wykazały, że w zakresie elementów biologicznych wody Wisłoki mają klasę II, a elementów hydromorfologicznych nie była klasyfikowana. W zakresie elementów fizykochemicznych wody tej JCWP zaliczono do klasy I, stan ekologiczny oceniono jako umiarkowany, stan chemiczny poniżej dobrego. Sumarycznie stan wód oceniono jako zły.

Badania w zakresie stanu chemicznego wód podziemnych prowadzone są w ramach monitoringu jakości wód podziemnych, który funkcjonuje jako podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska. Dobry stan wód oznacza stan osiągnięty przez jednolite części wód podziemnych, jeżeli zarówno stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony jako dobry. Badania monitoringowe prowadzone w ramach monitoringu diagnostycznego wód podziemnych prowadzone były w czterech punktach pomiarowych zlokalizowanych w obrębie JCWPd Nr 134. W roku 2019 JCWPd uzyskała ocenę dobrą w obszarze ilościowym i jakościowym. Zgodnie z wynikami badań za 2019 r. w najbliższym punkcie pomiarowym wody tej JCWPd zaliczono do klasy III - wody zadowalającej jakości.

Źródłem powyższych danych są dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Aktualność udostępnionych informacji zgodna z datą ich przygotowania (marzec 2023).

Na jakość wód podziemnych oraz powierzchniowych ma wpływ przede wszystkim działalność człowieka. Ze względu na obecny sposób użytkowania analizowanego terenu głównym zagrożeniem mogą być ścieki, wody opadowe z zanieczyszczonych powierzchni, środki ochrony roślin stosowane w niewłaściwy sposób oraz odpady.

Źródłem zaopatrzenia w wodę ludności Przecławia jest ujęcie wód podziemnych Biały Bór ze Stacją Uzdatniania Wody w Tuszynie. Dodatkowo wykorzystywane są studnie indywidualne. Teren objęty analizami może być wyposażony w gminną sieć wodociagową.

Ścieki komunalne z terenu miasta Przecław i całej gminy oczyszczane są w oczyszczalni ścieków gminnej mechaniczno – biologiczną oczyszczalni ścieków w miejscowości Błonie. Przecław objęty jest Aglomeracją Przecław (Uchwała Nr XXVII/232/2020 Rady Miejskiej w Przecławiu z dnia 27 listopada 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic Aglomeracji Przecław (Dz. Urz. Woj. Podkarp. z 2020 r., poz. 4944), w której obowiązuje zasada odprowadzania ścieków sanitarnych do oczyszczalni ścieków w Błoniu.

III.5. Pola elektromagnetyczne

Źródłem pól elektromagnetycznych promieniowania niejonizującego urządzenia radiokomunikacyjne takie jak: linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV i więcej oraz związane z nimi stacje elektroenergetyczne, stacje bazowe telefonii komórkowej, urządzenia emitujące pole elektromagnetyczne pracujące w zakładach przemysłowych oraz będące w dyspozycji policji i straży pożarnej, nadajniki radiowe i telewizyjne, radiolinie, radiotelefony i urządzenia radiolokacyjne. Środkiem zabezpieczającym ludzi (ich zdrowie) przed wpływem tego promieniowania jest odpowiednie oddalenie miejsc pobytu ludzi od źródła promieniowania, gdyż jego intensywność maleje ze wzrostem odległości od źródła. Sztuczne pola elektromagnetyczne występują obecnie wszędzie. Ich występowanie jest konsekwencją lawinowego rozwoju techniki.

Na terenie gminy Przeclaw usytuowana jest linia wysokiego napięcia 110 kV o przebiegu północ – południe. Linia ta przebiega poza terenem niniejszego opracowania jednakże tuż za jego zachodnią granicą w odległości ok. 75 m. Natomiast przez analizowany teren przebiega linia średniego napięcia 30kV. Obie te linie są źródłem powstawania pól elektromagnetycznych. W granicach gminy zlokalizowanych jest kilka stacji bazowych telefonii komórkowej.

Miarą bezpośredniego oddziaływania linii elektroenergetycznej napowietrznej jest natężenie pola elektrycznego o częstotliwości 50 Hz, wytworzonego w sieci o napięciu nominalnym 110 kV i wyższym. Natomiast w sieciach o niższych napięciach (tak jak na analizowanym terenie) oddziaływanie to jest pomijalnie małe.

IV. DIAGNOZA STANU FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

Niniejsze opracowanie ekofizjograficzne obejmuje fragment miasta Przeclawia o powierzchni zaledwie 0,54 ha, w otoczeniu terenów w znacznym stopniu przekształconych w wyniku działalności człowieka (niemal 100%): działalność rolnicza oraz zlokalizowana zabudowa głównie mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa.

Na badanym terenie i w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie ma obiektów, które niekorzystnie wpływałyby na stan naturalnego środowiska przyrodniczego. Teren jest obecnie przekształcony, a badania wykonywane w ramach monitoringu środowiska uwzględniają skutki działalności prowadzonej na analizowanym terenie.

Teren jest korzystny do zainwestowania/ kontynuowania działalności zabudowy zarówno mieszkaniowej jednorodzinnej, jak i usługowej, handlowej czy produkcyjnej.

V. WSTĘPNA PROGNOZA DAJSZYCH ZMIAN ZACHODZĄCYCH W ŚRODOWISKU

Wstępna prognoza dalszych zmian zachodzących w środowisku, polega na przewidywaniu kierunków i możliwej skali przekształceń i ewentualnej degradacji środowiska, które może powodować dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie obszaru objętego opracowaniem.

Analizowany teren usytuowany jest w bezpośrednim sąsiedztwie ulicy 3-go Maja w Przecławiu, linii energetycznej wysokiego napięcia 110 kV a przez jego centralną część poprowadzona jest linia energetyczna średniego napięcia. W sąsiedztwie usytuowana jest także zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zagrodowa oraz tereny upraw rolniczych. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa znajduje się w części południowej i wschodniej od analizowanego terenu.

Zagrożenia dla środowiska wynikające z obecnego zagospodarowania mogą wystąpić w przypadku niewłaściwego postępowania ze ściekami, odpadami komunalnymi i innymi pochodzącymi z działalności gospodarczej, odprowadzania wód opadowych bez ich podczyszczania, stosowania do ogrzewania niedostosowanych do spalania biomasy kotłach, spalania odpadów w celach grzewczych, składowania materiałów i produktów sypkich na otwartej przestrzeni lub prowadzenie części działań związanych z działalnością w sposób nieograniczający ewentualnej emisji gazów i pyłów (w szczególności przy braku opadów deszczu i wietrznej pogodzie), a także uszkodzenia / przerwania występujących na terenie melioracji i drenażu. Nie prognozuje się zmian w środowisku w związku z dotychczasowym użytkowaniem i zagospodarowaniem o charakterze negatywnym dla środowiska. Niemniej dla zabezpieczenia środowiska, którego jakość może zależeć od sposobu prowadzonej działalności oraz zabezpieczenia interesów na terenach sąsiednich, uporządkowania sposobu możliwości korzystania z terenu, zasadnym jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, którego zapisy będą obowiązywały każdego potencjalnego przedsiębiorcę korzystającego z tego terenu.

VI. OCENA PRZYDATNOŚCI ŚRODOWISKA ORAZ PRZYRODNICZE PREDYSPOZYCJE DO KSZTAŁTOWANIA STRUKTURY FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNEJ

Analizowany teren objęty niniejszym opracowaniem ekofizjograficznym wykazuje predyspozycje dla rozwoju funkcji usługowej, drobnej wytwórczości, handlowej przede wszystkim z uwagi na sąsiedztwo i dobre skomunikowanie z drogą gminną (ilica 3-go maja). Kształtowanie jego struktury funkcjonalno-przestrzennej powinno uwzględniać następujące uwarunkowania środowiska, w tym przyrodnicze:

- równinne ukształtowanie terenu (nieurozmaicona rzeźba terenu);
- sieć drenażu i rów melioracyjny;
- linia energetyczna średniego napięcia;
- lokalizacja w obrębie JCWP Wisłoka od Chotowskiego Potoku do ujścia do złym stanie wód (w punkcie pomiarowym powyżej lokalizacji terenu analiz);
- usytuowanie poza terenami szczególnego zagrożenia powodzią;
- lokalizację w obrębie JCWPd Nr 134 o dobrym stanie wód;
- lokalizację w obrębie strefy ochrony pośredniej ujęcia wody powierzchniowej z Wisłoki – Wojsław;
- usytuowanie poza formami ochrony przyrody, w tym poza obszarem Natura 2000;
- lokalizację w strefie podkarpackiej wyodrębnionej ze względu na zanieczyszczenie powietrza.

Przystąpienie do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podyktowane jest przede wszystkim koniecznością uporządkowania terenów zabudowy mieszkaniowej oraz stworzenia możliwości lokalizacji nowej zabudowy usług handlu, które pozwolą w sposób zorganizowany, uwzględniając ład przestrzenny, określić warunki i zasady zabudowy oraz zagospodarowania terenu. Z uwagi na dynamiczny rozwój zabudowy na obszarze wokół przedmiotowego terenu, zaistniała konieczność wprowadzenia kompleksowych rozwiązań przestrzennych, i dostarczy okolicznym mieszkańcom usług na odpowiednim poziomie.

Na podstawie oględzin istniejącego sposobu zagospodarowania oraz danych dotyczących stanu poszczególnych komponentów środowiska dokonano oceny przydatności analizowanego terenu do planowanej funkcji. Teren objęty analizami posiada korzystne warunki do zabudowy w szczególności zabudowy handlowej i usługowej.

Projektowane zagospodarowanie nie może doprowadzić do zmian stosunków wodnych (nie należy dopuszczać do likwidacji istniejącego rowu melioracyjnego oraz zabezpieczyć sieć drenarską) oraz nie może powodować zmian w jakości wody, w tym w utrzymaniu ilości wody na poziomie zapewniającym ochronę równowagi biologicznej w najbliższym potoku.

Analizowany teren położony jest w obszarze o stosunkowo wysokim poziomie wód gruntowych, stąd sugeruje się wykluczenie możliwości realizacji przedsięwzięć mogących doprowadzać do zanieczyszczenia wód lub mogących spowodować zachwianie równowagi zasobów tych wód. Projekt zagospodarowania terenu powinien uwzględniać także cele środowiskowe wyznaczone dla JCWPd Nr 134, którymi jest utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych. Przy zakładanej funkcji usług handlu na przedmiotowym terenie, przy uwzględnieniu potrzeby ochrony wód podziemnych, przewiduje się, że nie będzie zachodziło ryzyko zagrożenia dla ww celów.

W granicach przedmiotowego terenu nie stwierdzono obecności obszarów i obiektów cennych pod względem przyrodniczym, które powinny pełnić przede wszystkim funkcje przyrodnicze. Występujący tu krajobraz należy zaliczyć do krajobrazu antropogenicznego, przekształcanego niemal w 100% przez człowieka czy to poprzez zabudowę mieszkaniową, czy działalność rolniczą.

Ze względu na bliskie sąsiedztwo obszaru Natura 2000 Dolna Wisłoka z Dopływami należy wziąć pod uwagę fakt, iż nowe zagospodarowanie nie może wpłynąć negatywnie na przedmioty ochrony oraz integralność i spójności sieci Natura 2000, w szczególności poprzez zanieczyszczenie wód dopływających do rzeki Wisłoki tutaj rów melioracyjny oraz potok Słowik.

VII. WARUNKI EKOFIZJOGRAFICZNE

Ochrona środowiska polega, z jednej strony na podejmowaniu a z drugiej na zaniechaniu działań, dzięki którym możliwe jest zachowanie lub przywracanie równowagi przyrodniczej. Na poziomie gminy działania te opierają się m.in. o zapisy zawarte

w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, wprowadzających odpowiednie ograniczenia, nakazy i zakazy, zależne od istniejących uwarunkowań i ograniczeń środowiskowych, w tym ograniczeń prawnych.

Przy sporządzeniu projektów dokumentów planistycznych dla analizowanego terenu należy uwzględnić wskazania, opisane w powyższych rozdziałach. Poniżej wskazuje się propozycje zapisów w miejscowym planie, które będą miały na celu zabezpieczenie środowiska, w tym przyrodniczego przed ewentualnymi skutkami realizacji zapisów planu, a także uwarunkowania szczegółowe, które należy uwzględnić w toku projektowania zagospodarowania terenu:

- zakazuje się realizacji działalności, która w przypadku rozszczelnienia i ewentualnego wycieku substancji może spowodować znaczące negatywne skutki dla organizmów w rzece Wisłocy tj. planowane zagospodarowanie nie może stanowić źródła zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP Wisłoka od Chotowskiego Potoku do ujścia, tj. poprawy dobrego stanu ekologicznego i utrzymania dobrego stanu chemicznego wód; nie może stanowić zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWPd Nr 134, tj. utrzymania dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód (nie może wpływać na zachwianie równowagi ilościowej i jakościowej wód);
- rodzaj zabudowy należy dostosować do warunków gruntowo-wodnych;
- należy zachować rów melioracyjny, nie dopuszczać do jego likwidacji;
- należy zachować sieć drenarską;
- źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz wentylatory lokalizować maksymalnie daleko od zabudowy chronionej akustycznie;
- zaopatrzenie w wodę może być realizowane z gminnej sieci wodociągowej po jej rozbudowie oraz/lub ujęć własnych;
- odprowadzanie ścieków komunalnych należy realizować w oparciu o gminną kanalizację zakończoną gminną oczyszczalnią ścieków;
- odprowadzanie ścieków powstających w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej winno odbywać się w oparciu o gminną kanalizację; nie dopuszcza się odprowadzania ścieków powstających w wyniku działalności gospodarczej do zbiorników bezodpływowych z zapewnieniem wywozu ścieków do ich unieszkodliwienia;
- wody opadowe i roztopowe z utwardzonych terenów narażonych na zanieczyszczenia przed odprowadzeniem do wody lub ziemi należy podczyszczać do wymaganego poziomu, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie; należy w jak największym stopniu wody opadowe i roztopowe z terenów nie narażonych na zanieczyszczenie zagospodarować na terenie własnym;
- planowane zagospodarowanie nie może powodować zmian stanu wody, powodujących szkody na gruntach sąsiednich;

- gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów komunalnych rozwiązać zgodnie z zasadami obowiązującymi na terenie miasta Przecław;
- gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów innych niż komunalne pochodzące z działalności gospodarczej należy rozwiązać zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym zakresie;
- ogrzewanie rozwiązać indywidualnie w oparciu o paliwa stałe, gaz ziemny, energię elektryczną lub odnawialne źródła energii;
- należy stosować dostępne rozwiązania techniczne i organizacyjne umożliwiające ograniczenie emisji hałasu (np. zieleni izolacyjna o znacznej szerokości pasa zieleni oraz gęstej strukturze korony drzew i krzewów), w szczególności od strony zabudowy mieszkaniowej;
- nakazuje się staranne ukształtowanie i utrzymanie zieleni urządzonej, towarzyszącej budynkom i ciągom komunikacyjnym, w formie zieleni niskiej, średniej i wysokiej; dopuszcza się realizację szpalerów drzew w przypadku realizacji dachu zielonego dopuszcza się uwzględnianie powierzchni dachu zielonego jako powierzchni terenu biologicznie czynnego, zgodnie z przepisami odrębnymi.

VIII. WYKORZYSTANE MATERIAŁY I DOKUMENTY

Akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 54 ze zm.);
- 2) Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. 2023 r., poz. 1587 ze zm.);
- 3) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.);
- 4) Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 1087 ze zm.);
- 5) Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 1292 ze zm.);
- 6) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 1478 ze zm.);
- 7) Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. 2023 r., poz. 399);
- 8) Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 757);
- 9) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 82);
- 10) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 r., poz. 1839 ze zm.);
- 11) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. 2020 r., poz. 10);

- 12) Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. 2019 r., poz. 1311);
- 13) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012 r., poz. 845);
- 14) Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 24 września 2020 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów (Dz. U. 2020 r., poz. 1860);
- 15) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz. U. 2014 r., poz. 1713);
- 16) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014 r., poz. 112);
- 17) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. Nr 263, poz. 2202 ze zm.);
- 18) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 ze zm.);
- 19) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448);
- 20) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 r., poz. 1409);
- 21) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 r., poz. 1408);
- 22) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz. U. 2022 r., poz. 2380);
- 23) Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2016 r., poz. 138);
- 24) Rozporządzenie Ministra infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. 2023 r., poz. 300);
- 25) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1298);
- 26) Uchwała Nr LII/869/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa podkarpackiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Podkarp. z 2018 r., poz. 2498);
- 27) Uchwała Nr XXVII/232/2020 Rady Miejskiej w Przecławiu z dnia 27 listopada 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic Aglomeracji Przecław (Dz. Urz. Woj. Podkarp. z 2020 r., poz. 4944);
- 28) Strategia Rozwoju Gminy Przecław na lata 2016 – 2026;
- 29) Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej – z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10

i poziom dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} wraz z rozszerzeniem związanym z osiągnięciem krajowego celu redukcji narażenia i z uwzględnieniem poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz z Planem Działań Krótkoterminowych” – EKOMETRIA Sp. z o.o., 2020 r., wraz z projektem kolejnej aktualizacji;

Wykorzystane materiały i opracowania:

- 1) Strategia Rozwoju Gminy Przecław na lata 2016 – 2026;
- 2) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Przecław;
- 3) „Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2023” - Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie Departamentu Monitoringu Środowiska;
- 4) J. Kondracki - Geografia fizyczna Polski; PWN Warszawa 1988r.
- 5) Mapa geologiczna szczegółowa Polski 1:50 000 ark.890 Nisko
- 6) Rogala D., Marcela A. (Red.), Obszary Natura 2000 na Podkarpaciu, Rzeszów, 2002
- 7) Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R.W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J.M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R., Projekt korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce
- 8) Jędrzejewski W., Górny M., Korytarze ekologiczne na tle terenów chronionych